

Tribina o reformi lokalne i regionalne samouprave u Koprivnici

UDK 352/353(497.5)(047.2)

Sekcija prvostupnika javne uprave Instituta za javnu upravu iz Zagreba održala je u Gradskoj vijećnici u Koprivnici 28. listopada 2010. tribinu koja je pobudila interes preko 70-ak prisutnih.

Na tribini su izlagali prof. dr. sc. Ivan Koprić, dekan Društvenog veleučilišta u Zagrebu i predsjednik Instituta za javnu upravu, doc. dr. sc. Gordana Marčetić i mr. sc. Vedran Đulabić s Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Na samom početku svim prisutnima obratio se gradonačelnik Koprivnice Zvonimir Mršić istaknuvši da postoje određeni problemi u primjeni Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te da je ova tribina prilika da se čuju mišljenja stručnjaka.

Profesor Koprić izlagao je na temu *Decentralizacija i gradovi – uloga mjesne samouprave*. Kao značajniju reformu predlaže racionalniji sustav teritorijalne podjele Hrvatske. Sadašnji broj općina potrebno je smanjiti na optimalnih 150 do najviše 300, a formiranje lokalnih jedinica od 20-30 tisuća stanovnika osiguralo bi potrebnu participaciju građana za jaku razvojnu funkciju. Financijski i fiskalni kapacitet lokalne samouprave treba ojačati da bi u idućih pet godina njihov udio u ukupnim rashodima države sa sadašnjih 12 posto dosegao 25 posto. Treba uvažiti nove razvojne potrebe te regionalnu samoupravu organizirati na razini regija te u skladu s NUTS kategorizacijom EU predlaže podjelu Hrvatske u pet regija (Središnja Hrvatska, Primorje i Istra, Dalmacija, Slavonija i Zagrebačka regija) s ne manje od 800.000 stanovnika. Mjesna samouprava mogla bi nastaviti razvoj onih područja koja su sada konstituirana kao manje općine i gradovi. Dio manjih općina mogao bi se transformirati u mjesne odbore koji imaju pravnu osobnost, a uz manje zakonske izmjene mogle

bi imati i svoje prihode. U gradovima mjesna bi samouprava mogla biti dodatni faktor uspješnosti, a interese građana pojedinih dijelova nikako se ne smije zanemariti. Iako se decentralizacija u Hrvatskoj provodi sporo i s mnogovrsnim otporima, ratifikacijom cjelovite Europske povelje o lokalnoj samoupravi Hrvatska nastavlja s daljnjim razvojem sustava lokalne i područne samouprave. Perspektiva decentralizacije sastoji se u jačanju demokratskog legitimiteta i profesionalizma lokalnih službenika kao i u efikasnijoj pravnoj zaštiti građana, poduzetnika i drugih osoba.

Docentica Marčetić u izlaganju na temu *Lokalni službenici* upućuje na njihov neadekvatan stupanj stručnosti i nedovoljnu osposobljenost na svim razinama i o standardima koje bi oni morali zadovoljiti kao visokostručni, dobro motivirani i etični službenici. Upozorava na potrebu regulacije njihova novog statusa u lokalnoj samoupravi (depolitizacija, klasifikacijski i platni sustav, napredovanje, itd.). Izlaže probleme primjene Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 74/10). U raspravi postavlja i pitanje stručnog statusa prvostupnika javne uprave u odnosu prema ostalim strukama. Ističe da se upravne reforme mogu provesti samo s obrazovanim upravnim osobljem i naglašava potrebu za ugrađivanjem *merit* kriterija u praksu kroz metode i tehnike upravljanja ljudskim potencijalima u lokalnoj i regionalnoj samoupravi.

Mr. sc. Đulabić u izlaganju *Regionalizam i regionalna samouprava* govori o regionalnoj politici, organizaciji statističkih regija, fondovima EU. Daje uvid u utjecaj EU na sustave lokalne samouprave u 27 kompariranih zemalja i govori o razlikama regionalnih vlasti između zemalja zapadne Europe i tranzicijskih zemalja. EU fondovi donijet će i određene promjene u sustavu hrvatske lokalne i regionalne samouprave. Napominje da postojeći sustav područne samouprave treba razvijati u smjeru okrupnjivanja županijske strukture i transformacije županija u snažne samoupravne regije orijentirane poticanju razvoja. Na regionalnu politiku gleda se kao na javnu politiku EU, pa ostaje pitanje je li Hrvatska spremna uspješno izgraditi pravni i institucionalni okvir za vođenje te politike sukladno europskoj praksi.

Nakon uvodnih izlaganja uslijedila je živa rasprava u kojoj je mnoštvo okupljenih postavljalo pitanja, sučeljavalo svoje poglede s izlagačima te isticalo primjere i prakse koje se smatraju poželjnim. Obogaćeni novim spoznajama i motivacijom, svi su mogli zaključiti da se zajedničkim dopri-

nosom mnogih pojedinaca, organizacija i civilnog društva može olakšati i ubrzati proces decentralizacije s ciljem postizanja moderne javne uprave i sveopće dobrobiti.

*Vesna Moškon**

* Vesna Moškon, Koprivnica